

Seznam příloh

Příloha č. 1: Záznamový formulář ke screeningovému testu GUSS

Příloha č. 2: Index Barthelové – kritéria a bodové hodnocení

Příloha č. 3: Ukázka části datové tabulky – předvýzkum

Příloha č. 1: Záznamový formulář ke screeningovému testu GUSS (2 strany)
(FN BRNO, 2023, dostupné z: <https://www.fnbrno.cz/guss-zaznamovy-arch/f2491>)

GUSS Gugging Swallowing Screen – Trapl M. et al. 2007

Jméno:
Datum:
Čas:

1. Předtestové vyšetření / Nepřímý test polykání

		ANO	NE
Bdělost	Pacient musí být bdělý nejméně 15 minut	1 ☐	0 ☐
Kašel a/nebo odkašlávání	<u>Volní</u> kašel Pacient by měl zakašlat nebo odkašlat dvakrát	1 ☐	0 ☐
Polykání slin:			
▪ Polykání úspěšné		1 ☐	0 ☐
▪ Drooling		0 ☐	1 ☐
▪ Změna hlasu	Chrapot, kloktavý hlas, zastřený hlas, slabý hlas	0 ☐	1 ☐
Celkem:		(5)	
		1-4 = zastavte vyšetřování a pokračujte později ¹ 5 = pokračujte s částí 2	

2. Přímý test polykání (materiál: čistá voda, plochá čajová lžička, zahušřovadlo, chléb)

V následujícím pořadí:	1 → ZAHUŠŤENÁ TEKUTINA*	2 → TEKUTINA**	3 → PEVNÁ STRAVA***
POLYKÁNÍ:			
▪ Polykání není možné	0 ☐	0 ☐	0 ☐
▪ Polykání opožděné (>2 sec.) (pevné konzistence >10sec.)	1 ☐	1 ☐	1 ☐
▪ Polykání úspěšné	2 ☐	2 ☐	2 ☐
KAŠEL (bezděčný): před, v průběhu nebo po polknutí – se zpožděním do 3 minut			
▪ Ano	0 ☐	0 ☐	0 ☐
▪ Ne	1 ☐	1 ☐	1 ☐
DROOLING:			
▪ Ano	0 ☐	0 ☐	0 ☐
▪ Ne	1 ☐	1 ☐	1 ☐
ZMĚNA HLASU: (poslechněte hlas před a po polknutí – pacient by měl říkat „O“)			
▪ Ano	0 ☐	0 ☐	0 ☐
▪ Ne	1 ☐	1 ☐	1 ☐
CELKEM:	(5)	(5)	(5)
	1-4 = zastavte vyšetřování a pokračujte později ¹ 5 = pokračujte tekutinami	1-4 = zastavte vyšetřování a pokračujte později ¹ 5 = pokračujte pevnou konzistencí	1-4 = zastavte vyšetřování a pokračujte později ¹ 5 = norma
CELKEM: (Součet výsledku nepřímého a přímého testu polykání) (20)			
*	První administrace 1/3 až ½ čajové lžičky vody se zahušřovadlem (konzistence pudinku). Pokud nejsou patrné žádné symptomy, aplikujte 3 až 5 lžiček. Hodnoťte po 5. lžičce.		
**	3, 5, 10, 20ml vody – pokud nejsou žádné přítomny, pokračujte s 50ml vody (Daniels et al. 2000; Gottlieb et al. 1996). Hodnoťte a ukončete vyšetření, jakmile zpozorujete jedno z kritérií!		
***	Klinicky: suchý chléb; FEES: suchý chléb namočený do zabarvené tekutiny		
¹	Užijte funkční vyšetřovací metody jako VFS, FEES		

GUSS - HODNOCENÍ

Gugging Swallowing Screen – Trapl M. et al. 2007

VÝSLEDKY		STUPEŇ	DOPORUČENÍ
20	Zahuštěná tekutina / tekutina i pevná konzistence úspěšná	Lehké / nebo žádné příznaky dysfagie Minimální riziko aspirace	▪ Normální dieta. ▪ Běžné tekutiny (poprvé pod dohledem klinického logopeda nebo specializované sestry).
15-19	Zahuštěná a tekutá konzistence úspěšná a pevná konzistence neúspěšná	Lehký stupeň dysfagie s nízkým rizikem aspirace	▪ Dysfagická dieta (pyré a měkké konzistence jídla). ▪ Tekutiny velmi pomalu – po jednom doušku. ▪ Funkční vyšetřovací metody jako FEES nebo VFS. ▪ Upozornit klinického logopeda.
10-14	Zahuštěná konzistence úspěšná, tekutiny neúspěšné	Střední stupeň dysfagie s vysokým rizikem aspirace	<u>Dysfagická dieta začínající:</u> ▪ Zahuštěnými konzistence jako přesnídávka a doplnění parenterální výživou. ▪ Všechny tekutiny musí být zahušťovány! ▪ Léky musí být drceny a smíchány se zahuštěnou tekutinou. ▪ Žádná medikace v tekuté formě konzistence. ▪ Další funkční vyšetřovací metody jako FEES nebo VFS. ▪ Upozornit klinického logopeda. <i>Doplnění nasogastrickou sondou nebo parenterální výživou</i>
0-9	Předtestové vyšetření neúspěšné nebo zahuštěná konzistence neúspěšná	Těžká dysfagie s vysokým rizikem aspirace	▪ Žádná strava per os ▪ Další funkční vyšetřovací metody jako FEES nebo VFS. ▪ Upozornit klinického logopeda. <i>Doplnění nasogastrickou sondou nebo parenterální výživou</i>

Příloha č. 2: Index Barthelové – kritéria a bodové hodnocení

(ÚZIS, 2023, dostupné z: <https://www.uzis.cz/res/file/klasifikace/barthelove-test/barthelove-test-hodnoceni.pdf>)

INDEX BARTHELOVÉ

	<i>S pomocí</i>	<i>Samostatně</i>
1. Jedení (pokud potřebuje jídlo nakrájet = pomoc)	5	10
2. Přesun z invalidního vozíku na lůžko a zpět (včetně posazení na lůžku)	5-10	15
3. Osobní hygiena (umytí obličeje, učesání, oholení, vyčištění zubů)	0	5
4. Posazení se na toaletu a vstání z ní (manipulace s oděvem, utření, spláchnutí)	5	10
5. Koupání nebo sprchování	0	5
6. Chůze na rovném povrchu (nebo pokud není schopen/schopna chodit, pohánění invalidního vozíku) *skórujte pouze tehdy, pokud není schopen/schopna chodit	10 0*	15 5*
7. Chůze do schodů a ze schodů	5	10
8. Oblékání (včetně zavazování tkaniček, zapínání zipů)	5	10
9. Ovládání stolice	5	10
10. Ovládání močení	5	10

Informace o autorských právech

Barthel Index[©] MedChi, 1965. Všechna práva vyhrazena.

Držitelem autorských práv na Barthelův index je Maryland State Medical Society. Může se používat zdarma pro nekomerční účely s následující citací:

Mahoney FI, Barthel D "Functional evaluation: the Barthel Index."
Maryland State Med Journal 1965;14:56-61. Použito se svolením

K úpravě Barthelova indexu nebo k jeho použití pro komerční účely je nutné povolení.

Příloha č. 3: Ukázka části datové tabulky – předvýzkum

ID pacient	Věk (číslo)	<85=0;>85=1	Pohlaví (M=0, Ž=1)	CMP (ANO=1)	DEMENCE (ANO=1)	Jiné NO (ANO=1)	BMI	ADL	Presbyf. (ANO =1)	Dysartrie (ANO =1)	GUSS	Stupeň dysfagie (Lehký A, Střední B, těžká C)	TERAP (ak=1, pas=0)
1	66	0	1	1	1	0	19,2	5	0	0	18	A	0
2	81	0	1	0	1	1	23,8	0	0	0	15	A	0
3	87	1	1	0	0	1	19	25	1	0	19	A	1
4	67	0	0	1	1	1	27	30	0	1	14	B	1
5	87	1	0	1	1	1	21,7	10	0	1	10	B	0
6	72	0	0	0	0	1	15,1	55	0	1	1	C	1
7	69	0	1	1	0	0	22,5	0	0	0	2	C	1
8	86	1	0	1	0	0	24,1	0	0	0	10	B	0
9	86	1	0	0	1	1	27,1	5	0	0	14	B	1
10	70	0	0	0	1	1	23,7	20	0	1	12	B	0
11	78	0	1	0	1	1	24,1	0	1	0	18	A	0
12	74	0	0	1	1	0	18,5	0	1	1	19	A	0
13	77	0	1	0	0	1	18,4	0	0	0	10	B	0
14	83	0	0	1	0	1	28	10	1	1	19	A	1
15	77	0	1	1	0	0	24,2	10	1	0	19	A	1
16	76	0	0	0	0	1	32,9	0	0	0	0	C	0
17	70	0	0	1	0	0	18,2	0	0	0	1	C	0
18	91	1	0	1	1	1	23,3	30	0	0	14	B	1
19	89	1	0	0	1	0	24,4	0	0	0	10	B	0
20	82	0	1	0	1	1	30,5	0	0	0	15	B	0
21	74	0	0	0	1	1	27,8	0	0	0	2	C	0
22	82	0	0	1	1	0	22,7	10	0	0	9	C	1
23	79	0	1	1	0	0	33,6	10	0	1	14	B	1
24	80	0	0	0	0	1	21,2	10	0	1	19	A	1
25	89	1	1	1	0	0	21,9	0	0	1	2	C	0
26	92	1	0	1	0	0	28,3	60	1	1	18	A	1
27	75	0	1	0	0	1	24,4	10	1	0	19	A	1
28	76	0	1	0	1	0	24,5	5	0	0	13	B	0
29	89	1	1	1	0	0	26,1	0	0	0	2	C	0
30	87	1	0	1	1	0	21	0	0	1	3	C	0